

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie

Instytut Pielęgniarstwa

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Farmakologia			Kod podmiotu	IP.1./NP.-FA					
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo									
Profil kształcenia		praktyczny									
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia									
Forma studiów		stacjonarny									
Semestr studiów		III									
					Zajęcia z zakresu nauk podstawowych	Tak					
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie na ocenę		Liczba punktów ECTS			Sposób ustalania oceny z przedmiotu				
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Zajęcia teoretyczne	3	Zajęcia praktyczne		-	Praktyka zawodowa	-	Waga w %
		Całkowita	Pracy studenta	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów kształcenia w ramach form zajęć						
Wykład		35	5	30	Sprawdzian testowy					50%	
Ćwiczenia		20	5	15	Sprawdzian pisemny					40%	
Samokształcenie		15	15	-	Prezentacja multimedialna					10%	
Razem:		70	25	45						Razem	100%
Wymagania wstępne		Podstawowe wiadomości z chemii i fizyki na poziomie szkoły ponadgimnazjalnej. Korelacja z przedmiotami: biochemia i biofizyka, fizjologia.									
Kategoria efektów	Lp	Efekty kształcenia dla modułu (przedmiotu)			Sposoby weryfikacji efektu kształcenia	Efekty kierunkowe	Uwagi				
Wiedza	1.	Charakteryzuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy działania, przemiany w ustroju i działania uboczne.			Sprawdzian pisemny i współuczestnictwo w wykonaniu prezentacji multimedialnej	A.W16.					
	2.	Omawia podstawowe zasady farmakoterapii.			Sprawdzian pisemny	A.W17.					
	3.	Charakteryzuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze oraz zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.			Sprawdzian pisemny i współuczestnictwo w wykonaniu prezentacji multimedialnej	A.W18.					
	4.	Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków.			Sprawdzian pisemny	A.W22					
	5.	Zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;			Sprawdzian pisemny	A.W23.					
	6.	Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich.			Sprawdzian pisemny	A.W24.					
	7.	Zna grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach oraz postacie i drogi podania leków.			Sprawdzian pisemny	A.W25.					
Umiejętności	1.	Ocenia wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w poszczególnych narządach.			Sprawdzian pisemny	A.U8.					
	2.	Różnicuje poszczególne grupy leków i ich zastosowanie lecznicze.			Sprawdzian pisemny i współuczestnictwo w wykonaniu prezentacji multimedialnej	A.U9.					
	3.	Zna problematykę leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.			Sprawdzian pisemny i współuczestnictwo w wykonaniu prezentacji multimedialnej	A.U10.					
	4.	Szacuje niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych.			Sprawdzian pisemny i współuczestnictwo w wykonaniu prezentacji multimedialnej	A.U16.					

	5.	Posługuje się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;	Sprawdzian pisemny	A.U18.	
	6.	Posiada umiejętności umożliwiające wystawianie recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia, w ramach realizacji zleceń lekarskich;	Sprawdzian pisemny	A.U19.	
	7.	Posiada umiejętność przygotowania zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	Sprawdzian pisemny	A.U20.	
Kompetencje społeczne	1.	Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.	Obserwacja ciągła	A.K2.	

Prowadzący

Forma zajęć	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	Dr hab. n. farm. Marian Sosada, prof. PWSZ w Nysie
Samokształcenie	Dr hab. n. farm. Marian Sosada, prof. PWSZ w Nysie
Ćwiczenia	Dr n. med. Marek Sołtysiak

Treści kształcenia

Wykład		Metody dydaktyczne	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych	
L.p.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		Liczba godzin
1.	Podstawy farmakologii ogólnej.	- zna przedmiot i zadania farmakologii, - opisz pochodzenie i nazwy leków, - opisz rodzaje i działanie leków,		2
2.	Losy leków w ustroju	- zna procesy uwalniania substancji leczniczej, absorpcji, dystrybucji, biotransformacji i eliminacji, - opisz losy leku w ustroju przy różnych drogach podania.		4
3.	Działania niepożądane leków	- zna rodzaje działań niepożądanych leków (farmakosologia), - opisz interakcje leków w fazie farmaceutycznej, farmakokinetycznej i farmakodynamicznej, - zna zasady zgłaszania działań niepożądanych leków.		2
4.	Podstawy farmakokinetyki i farmakodynamiki. Chronofarmakologia.	- opisz zależność działania leków od ich dawki, - zna podstawowe mechanizmy działania leków, fizykochemiczne i chemiczne, teorie receptorowe. - zna zmiany wrażliwości organizmu występujące w ciągu doby		3
5.	Chemioterapeutyki przeciwdrobnoustrojowe	- opisz właściwości podstawowych grup chemioterapeutyków przeciwdrobnoustrojowych, - zna zakres stosowania oraz działania niepożądane chemioterapeutyków przeciwdrobnoustrojowych.		4
6.	Niesteroidowe leki przeciwzapalne	- zna podstawowe grupy niesteroidowych leków przeciwzapalnych oraz kierunki ich działania farmakologicznego, - zna mechanizmy działania oraz działania niepożądane podstawowych niesteroidowych leków przeciwzapalnych.		4
7.	Środki dezynfekujące	- zna podstawowe środki dezynfekujące oraz zakres i sposób ich stosowania.		2
8.	Zasady wystawiania recept na leki i wyroby medyczne	- zna akty prawne dotyczące wystawiania recept przez pielęgniarki i położne na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne w ramach realizacji zleceń lekarskich, - zna źródła informacji o lekach, ich działaniu i odpłatności.		2
9.	Farmakoterapia krwi i układu krwiotwórczego	- wymieni leki przeciwkrwotoczne, - opisz leki przeciwkrzepliwne, - zna preparaty krwi, leki krwiopochodne i krwiozastępcze		1
10.	Farmakologia hormonów	- zna zasady farmakologii hormonów przysadki, nadnerczy i tarczycy, - opisz działanie lecznicze hormonów płciowych.		2
11.	Witaminy.	- opisz działanie witamin rozpuszczalnych w tłuszczach, - wyjaśni działanie witamin rozpuszczalnych w wodzie.		1
12.	Leki naczyniowe i przeciwniażdżycowe	- opisz działanie leków stosowanych w leczeniu schorzeń naczyniowych.		1
13.	Chemioterapia nowotworów.	- omówi podział leków stosowanych w chemioterapii, - wymieni działania uboczne leków chemioterapeutycznych.		1
14.	Podstawy toksykologii	- opisz podział zatruc i klasy toksyczności substancji chemicznych - zna zasady postępowania przy ostrych zatruciach.		1
Razem liczba godzin:				30

Ćwiczenia		Metody dydaktyczne	Ćwiczenia tablicowe z wykorzystaniem technik multimedialnych oraz pomocy dydaktycznych, dyskusja	
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:		
1.	Wpływ wybranych leków na procesy zachodzące w wątrobie i nerkach	- ocenia na podstawie analizy ulotki informacyjnej leku jego wpływ na procesy fizjologiczne i biochemiczne zachodzące w wątrobie i nerkach.		2
2.	Wskazania i przeciwwskazania dla	- zna wskazania i przeciwwskazania dla leków wymienionych w		

	leków dopuszczonych do wypisywania recept przez pielęgniarki i położne	załączniku nr I Rozp. MZ z 20.10.2015 (DU z 2015 poz. 1739).	3
3.	Zasady farmakoterapii w różnych grupach wiekowych oraz wybranych stanach chorobowych	- zna schematy dawkowania wybranych leków stosowanych pediatrii, geriatrii i u osób dorosłych, - zna ograniczenia w stosowaniu farmakoterapii w różnych stanach klinicznych.	2
4.	Wyszukiwanie informacji o lekach, środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych, na które pielęgniarki i położne mogą wystawiać recepty	- zna informatory farmaceutyczne i medyczne bazy danych służące do pozyskiwania informacji o lekach, środkach spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych oraz potrafi się nimi posługiwać, - potrafi określić odpłatność przepisywanych leków.	3
5.	Konstrukcja recepty lekarskiej oraz stosowane na niej skróty i symbole	- zna akty prawne dotyczące wystawiania recept lekarskich oraz znaczenia stosowanych na nich skrótów i symboli.	1
6.	Wystawianie recept na leki i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich	- potrafi samodzielnie prawidłowo wypisać recepty na leki i wyroby medyczne o różnej odpłatności do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich.	3
7.	Zasady zapisu form recepturowych leków zleconych przez lekarza	- potrafi przygotować zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza.	1
Razem liczba godzin:			15

Samokształcenie		Metody dydaktyczne	Prezentacja multimedialna
Lp.	Tematyka zajęć	Tematyczne efekty kształcenia W wyniku kształcenia student:	
1.	Opioidowe leki przeciwbólowe	- zna podział leków mających powinowactwo do receptorów opioidowych, - opíše naturalne i syntetyczne narkotyczne leki przeciwbólowe.	
2.	Środki znieczulenia miejscowego i ogólnego	- zna leki stosowane w premedykacji i anestezji, - opisuje wskazania i przeciwwskazania środków miejscowo znieczulających.	
3.	Leki przeciwuczuleniowe i postępowanie w reakcji anafilaktycznej	- zna leki stosowane w odczynach alergicznych, - zna przyczyny powstawania reakcji anafilaktycznej oraz zasady postępowania w przypadku jej wystąpienia.	
Razem liczba godzin:			15

Literatura podstawowa:

1.	Farmakologia: podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy / red. Wojciech Kostowski, Zbigniew S. Herman. - Wyd. 3 popr. i uzupeł., dodr Farmakologia : podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. T. 1 / red. Wojciech Kostowski, Zbigniew S. Herman; Lucyna Antkiewicz-Michaluk [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
2.	Farmakologia: podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy / red. Wojciech Kostowski, Zbigniew S. Herman. - Wyd. 3 popr. i uzupeł., dodr Farmakologia : podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy. T. 2 / red. Wojciech Kostowski, Zbigniew S. Herman; Helena Baran-Furga [et al.]. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2005.
3.	Farmakologia : podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu akademii medycznych / red. Grażyna Rajtar-Cynke; Stanisław Czuczwar [et al.]. - Lublin : Czelej, 2002.
4.	Farmakologia: podręcznik dla studentów pielęgniarstwa, kompendium dla studentów wydziałów lekarskich i farmaceutów / red. Zbigniew S. Herman, Krystyna Kmiecik-Kołada; Mariusz Adamek [et al.]. - Wyd. 2 zm. i rozsz. - Katowice : Śląska Akademia Medyczna, cop. 2001.

Literatura uzupełniająca:

1.	Bakterie, antybiotyki, lekooporność / Zdzisław Markiewicz, Zbigniew A. Kwiatkowski; rozdz. 6 oprac. Jadwiga Baj. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2001.
2.	Farmakologia: podstawy farmakoterapii : podręcznik dla studentów medycyny i lekarzy / red. Wojciech Kostowski; Lucyna Antkiewicz-Michaluk [et al.]. - Wyd. 2 popr. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL, cop. 2001.

.....
Koordynator modułu (przedmiotu)
podpis

.....
Dyrektor Instytutu
pieczęć i podpis